

ellenes tendencia van“. Én ezt ilyen formában nem vagyok hajlandó elfogadni, hanem inkább azt állítom, hogy ügyvédi lethargia van. A magunk szűk közgyűlési terméből elvész a hangunk a fórum nagy zajában, hanem ha közölünk minél több az exponensünk a fórumon, akkor a halk szavaknak is több a súlyuk.

A „sok az eszkimó, kevés a fóka“ elve gazdasági kérdés, ez a mi harcunk, ezt nekünk kell megvívunk és e téren az államtól sokat nem várhatunk, de igenis elvárhatjuk azt, hogy tengernyi gazdasági bajunk és küzdelmünk közepette ne gáncsolják el a magyar igazságszolgáltatás nagyszerűségét és előrehaladásunkban ne szedjük fel a síneket és ne szűkítsék meg a mi igazi terénünket: ne építsék le a pert és a bíróságokat!

Rövidlátó állami politika az, amelyik a bajokat tünetileg kezeli és nem néz egyebet, mint a fiskus pillanatnyi érdekeit. Azonban nemcsak az állam rövidlátó, hanem — legyünk őszinték — jó magunk is azok vagyunk, akik a közélet mezejéről lassan leszorultunk, vagy le hagytuk magunkat szorítani.

Mert ha az ügyvédség nagyobb számban s nagyobb lelkesedéssel venne részt a közéletben, ahol vezetésre van predesztinálva, eleve megakadályozná az olyan légkör megteremtését, amelynek a következménye az, hogy évek óta egyebet nem kapunk, mint orvtámadásokat a régi, klasszikus jogintézményeink és ezeken keresztül rendünk ellen. Csak egy olyan társadalomban lehet efemer értékű pénzügyi szempontokból az európai nivón álló igazságszolgáltatást lebalkánizálni, ahonnan hiányoznak kellő mérvben a vezetésre hívatott, képzett és egészséges szociális és jogérzékkel bíró szabad ügyvédek!

Mindennek megvalósítása pedig nem ábránd, csupán egy kis céltudatos, szívós munkára van szükség és akkor amilyen mértékben foglal helyet a fórumon az ügyvéd, olyan mértékben fognak a kamarák évi jelentéseit tartalmazó kötetek füzetekké vékonyodni.

Dr. kisleéli Szalay Zoltán.

A budapesti ügyvédi kamara jelentése évről-évre szomorúbb képét tükrözi az ügyvédségnek. A szűk határok közé szorított ország sanyarú gazdasági viszonyai magukban véve is nagy bajt jelentenének az ügyvédi karra nézve, amely Nagy-Magyarországból nemcsak áthozta a túldimenzionáltságát, hanem még növelte is ezt a bajt a menekült ügyvédek és a tisztviselőkből ügyvédeké vált új kartársak száma. Sajnos, ez a kóros szaporodás az 1929. évben sem állott meg, mert — ha kis mérvben is — még mindig növekedett a budapesti kamarában

bejegyzett ügyvédek száma 3151-re, de még rosszabb prognózist mutat az ügyvédjelöltek száma, amely az elmúlt évben 434-ről 540-re szaporodott, úgyhogy a várható szukkrescencia folytán a közel jövőben az ügyvédek számának apadása aligha remélhető.

A kép tehát vígasztalan: mind kisebb kereseti lehetőséget ígérő gazdasági élet és a kis kenyérre mind nagyobb számban ráutalt ügyvéd!

Örök dicsősége az ügyvédi karnak, hogy ebben a szomorú helyzetében nem válik egyik kolléga a másik farkasává, sem pedig a közélet dűvadjává; az *etika és a kollégialis érzés ma sem csökkent*; az ügyvédség egyetemét változatlanul áthatja az a tudat, hogy csak fokozott felelősségérzettel és önfegyelmével végezheti a mai időkben nehéz feladatát és hogy a kollégialitás az a biztonsági szelep, amely lehetővé teszi munkánk zavartalan lebonyolítását. A múlt évben 820 panasz érkezett ügyvédek ellen Budapestre, ami első pillanatban megdöbbenően nagy szám, hiszen így nem egészen négy ügyvédre egy-egy panasz esik; ámde ha az érkezett panaszok elintézési statisztikáját vesszük szemügyre, azt látjuk, hogy a múlt évben elintéztett 748 fegyelmi panasznak több mint a felét (463) tényálladék hiányában megszüntető végzéssel fejezték be és csupán 224 ügyben kellett a fegyelmi eljárást érdemben megindítani. Befejezett tárgyalás alapján pontosan 100 esetben állapított meg vétkességet a kamara fegyelmi bírósága és ebből a 100 esetből 84 ítélet feddésre, illetve pénzbüntetésre szolgált, míg ideiglenes felfüggesztést és végleges elmozdítást mindössze 16 esetben kellett alkalmazni. Ezek a számadatok megerősítik azt a tapasztalati tényt, hogy a fegyelmi panaszok és feljelentések zöme elkeseredett emberek át nem gondolt vagy kevésbé rosszhiszemű manővere, sajnos, nem ritkán a szegényjogos pártfogoltak részéről, akik az esetek igen nagy számában hálájukat egy-egy kiadós fegyelmi feljelentés alakjában róják le azzal az ügyvéddel szemben, akit a sors kedvező kegyelme notórius perlekedők mellé pártfogó ügyvéddé rendelt.

A szegényvédelem kérdéséről szólva, a kamarai jelentés ékes szavakban ecsetelte a visszaéléseket és panaszolta a pártfogó ügyvéd díjazásának hiányát, szembeállítva a külföldi ügyvédek helyzetét; azt hisszük azonban, hogy e panasznak aligha lesz eredménye; époly kevéssé, mint a hasznóhajtó kirendelések kérdésében (vagyonfelügyelők, csódtömeggondnokok, ügygondnokok) kifejtett és évtizedek óta stereotíppá vált érvelésnek sem, melyet legegyszerűbb volna évről-évre álló szedésben hagyni. Nagyon megszívlelendőknek tartjuk dr. Ve-

kerdy Gézának a kamara közgyűlésén elhangzott indítványait, amelyek oda irányultak, hogy a kamara a hasznos (aktív) kirendelésekből befolyó jövedelmek nagyobb részét közcélra foglalja le. Meg vagyunk győződve, hogy ennek megvalósulása esetén megszűnnék minden törtetés a kirendelések iránt és akkor azután semmi nehézsége sem volna annak, hogy az igazságos elosztás a kamara autonómiájára bízassék, épügy, mintahogy a kellemetlenséget jelentő pártfogói kirendelések is a kamara kezében futnak össze és ebből semmi baj nem támad.

A kamarai jelentés szemlét tart a Budapesten működő bíróságok ügymenete felett és általában javulást állapít meg az ügyek adminisztrációjában; különösen meglepő a haladás e téren a központi járásbíróságnál, ahol a régebbi hónapokra nyúló terminusok frappáns módon rövidültek meg olyannyira, hogy gyakran az ellenkező végletekről kell panaszkodni, mert bizonyos ügyek komolyabb előkészítést igényelnek és nyugodtabb tempóban való letárgyalást és így akárhányszor az egyik vagy mindkét félnek arra kell kérnie a bírót, hogy kissé hosszabb terminust adjon. Elvégre nem minden ügy egyforma természetű és az a helyes, ha a bíró bizonyos latitudine-del tűzi ki a terminusokat, bizonyos mértékig igazodva az ügy természetéhez és a felek indokolt kívánalmaihoz; a statáriális befejezés nem mindig a legcélyszerűbb, pláne amikor a fellebbezési fokon a budapesti kir. törvényszék nem egy tanácsa előtt ügyis hónapokig elintézetlenül kell az ügyeknek sorukra várniok.

A kir. Kúria ügymenetéről a jelentés megjegyzi, hogy „sok a polgári ügy hátralék”. Ez kissé enyhén hangzik, a leplezetlen tény az, hogy a polgári perek egy, egy és félév előtt ritkán kerülnek tárgyalásra és így éppen a legjelentékenyebb súlyú ügyek szenvednek legfelsőbb bíróságunk túlterhelése miatt. Nyilvánvaló, hogy ad hoc felállítandó tanácsok 1—2 év alatt feldolgozhatnák a restanciát és akkor a normális állapotok helyreállhatnának itt is.

Igen szépen kidolgozott részei a jelentésnek a magánjogi törvénykönyv, a részvényjog, a kft. és a karteljogra vonatkozó elmefuttatások; viszont a perjogi reformok fejezeté az értesítési idő meghosszabbításáról beszél hosszabban, ami arra mutat, hogy a jelentés szerkesztése még nem állott a készülő perjogi reform hatása alatt, amely nemcsak a szó legszorosabb értelmében vett lebontását jelentené Plósz büszke alkotásának, hanem az ügyvédi kar anyagi helyzetét is jelentős mérvben rontaná. A kétségbeesés szavai a kamarai közgyűlésen hangzottak el és e sorok írásakor értesülünk arról, hogy a fiatal ügy-

védtséget tömörítő reformszövetség is demonstrálni készül az ügyvédség létérdekeit fenyegető tervezet ellen.

Az 1929. évi magán- és hiteljogi gyakorlat komoly jogi munka: a jelentés eme része áttekinti a judikatúra egész területét, de különösen a kamatkérdésben mutat rá a fennálló anomáliákra, amelyek anyagi érdekebe vágnak és azonkívül megbontják az igazságszolgáltatás egyöntetűségét is, mert most az az elv uralkodik a megítélhető kamat nagyságára nézve, hogy ahány ház, annyi szokás. A perjogi gyakorlatra vonatkozó rövid reflexiók közt nem tartjuk szerencésnek azt a panaszt, hogy sok az előkészítő irat a járásbírószági eljárásban és hogy horribile dictu, jogi fejtegetések is találhatók bennük. Ha a jelentés szerkesztőjének alkalmá volt pl. a tömegnapokon résztvenni, láthatta, hogy azok atmoszférája és az egy-egy ügyre fordítható tényleges idő és bírói figyelem nem mindig alkalmas az ügyek komoly letárgyalására és előkészítésére. Az ügynek, a bíróságnak és a feleknek érdeke egyaránt megkívánja ilyenkor, hogy türelmetlen tárgyalás helyett és túlrövid jegyzőkönyv helyébe előkészítő iratban mondhassa el az ügyvéd azt, amit az ügyre vonatkozólag jónak lát elmondani; a bíró legfeljebb húzza át piros ceruzával azt, amit nem tart ad rem tartozónak. Még mindig kisebb baj ez, mint az ügyek felületese és kapkodó elintézése. A kamarai jelentés eme része azok malmára hajtja a vizet, akik az előkészítő iratok visszaszorítására és legradálására törekednek; már pedig nyilvános előadásos fellebbvitel mellett nem kellően előkészített tárgyalások: az igazságszolgáltatás előnyére aligha válnak. Azt hisszük, hogy ezek a fejtegetések, amelyek az előkészítő irat ellen a jelentésben találhatók, nem találtak osztatlan helyeslésre a kar többségében.

Dr. Fränkel Pál.

A budapesti ügyvédi kamara március 2-án, vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését. Már a múlt évben is szóvátettük, hogy a közgyűlésnek rendje nem felel meg az ügyvédi kar fegyelmezettségéhez és tárgyilagosságához fűzött várakozásoknak. Az ügyvédek, kik úgy a bírósági és egyesületi üléseknél annyi jelét adják az önfegyelmezésnek, higgadtságuknak és a vita vezetésében való ügyességüknek, éppen a kamarai közgyűlésen, mely leginkább a nyilvánosság ellenőrzése mellett folyik, csodálatosképen nem tudják a tanácskozást és tárgyalási rendet biztosítani. Bár a kamara közgyűlésén jelen voltam, később az elnöki pódium közelében álltam, arról, hogy a szónokok miről beszéltek és a közgyűlés milyen indítványok felett szavazott, közvetlenül semmit sem tudok. Lassanként oda jutottunk, hogy a kar érté-